

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

12 אוגוסט, 2010

ו"ע 300-09-10 בכר נ' הרשות המוסמכת לפי חוק נכי רדיפות הנאצים

בוועדת העררים לפי חוק נכי רדיפות הנאצים

לפני כבוד השופט שלמה פרידלנדר – יו"ר

פרופ' יוסף זהבי – חבר

עו"ד אראלה עפרון – חברה

עוררת בכר

ע"י עו"ד אורלי מילוא

נגד

משיבה הרשות המוסמכת

ע"י עוה"ד שרה שוהם ועודד סמל

פסק דין (מתוקן)

- 1 מפסק דיננו המקורי בעניין הנדון, מיום 9.8.10, נשמטה פסקת ההנמקה לעניין מועד התשלום.
- 2 לפיכך ניתן בזה פסק דין מתוקן, שבו צורפה לנוסח המקורי הפסקה שנשמטה (פסקה 8).
- 3 1. לפנינו ערר לפי חוק נכי רדיפות הנאצים ('החוק').
- 4 2. השאלה במחלוקת היא אם העוררת זכאית לתגמול ממועד העלאתה לראשונה של טענת המעצר
- 5 לקראת גירוש לפולין, בבית-הספר בסמקוב, בולגריה, שבגינה הוכרה (דצמבר 2006) או ממועד הגשת
- 6 תביעתה (פברואר 1998).
- 7 3. בהקשר זה נדונה השתמעוטה של הלכת רע"א 2620/07 **הרשות המוסמכת נ' סטלה ארלזוב**
- 8 מיום 10.6.07, פסקה ז(3), שם נאמר כי תשלום למפרע ממועד התביעה הראשונית מהווה פשרה
- 9 ראויה בין תשלום למפרע ממועד הנרדפות לבין תשלום מכאן ולהבא.
- 10 4. המשיבה טענה כי אין להקיש מעניין ארלזוב, משום ששם טענת הגירוש נטענה מלכתחילה; מה-
- 11 שאין-כן-בענייננו.
- 12 5. העוררת טענה כי אחותה הוכרה, בגין אותם אירועי-נרדפות, ממועד התביעה הראשונית; ולא
- 13 יהיה זה צודק לקפת את העוררת, רק משום שבהיותה לא מיוצגת, ובשל ניסוחו המטעה של טופס

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

12 אוגוסט, 2010

ר"ע 300-09/10 בכר נ' הרשות המוסמכת לפי חוק נכי רדיפות הנאצים

- 1 התביעה, המתמקד במחלות ולא באירועים ביוגרפיים, לא פירטה את אירוע הנרדפות הנדון
2 בהצהרתה הראשונית.
- 3 6. סברנו כי אין צורך להכריע במחלוקת זו. העוררת העלתה ושבה והעלתה, בהודמנות הראשונה,
4 את עילת העוצר. בפנייתה מיום 3.2.98 ציינה "התמוטטות עצבים שמתבטאת בלחצים, חוסר שקט
5 נפשי, אי-מנוחה עקב כך שהיה עוצר כל הזמן". בטופס התביעה מיום 31.3.99 הוסיפה כי "היות ולא
6 היה אפשר לצאת מהבית יותר משעתיים ביום התפתחה אצלי מחלת אסטמה קשה עצבים וחוסר
7 שינה כרוני בגלל שחייתי בפחד ובתנאי מחיה גרועים".
- 8 7. מכוח הלכת רע"א 5512/09 חיים הרשקו ואח' נ' הרשות המוסמכת מיום 24.11.09 – זכאית
9 העוררת להכרה בנרדפותה על יסוד עילת העוצר, ללא תלות בעילת המעצר בבית-הספר בסמוקוב.
10 משעילת העוצר הועלתה כבר בהודמנות הראשונה, במועד הגשת התביעה – הופכת עובדת העלאתה
11 לראשונה של עילת המעצר בדצמבר 2006 לנעדרת-נפקות.
- 12 8. אמנם, ב-רע (ת"א) 1733/07 חיים הרשקו ואח' נ' הרשות המוסמכת מיום 12.5.08, וב-רע"א
13 (ת"א) 1828/08 חיים הרשקו ואח' נ' הרשות המוסמכת מיום 1.6.09, נקבע כי התגמול בגין עילת
14 העוצר יושלם למפרע ממועד הגשת הבקשה לתגמול, או ממועד התקבלותה של הלכת דנ"א
15 11196/03 יוסף גרנות נ' הרשות המוסמכת מיום 9.10.05, לפי המאוחר.
- 16 אולם, נראה כי קביעה זו, שבית המשפט העליון בעניין הרשקו הנוכר לא דן בה, אינה תואמת את
17 הקביעה בדבר המועד לתשלום התגמול בעניין ארלוזוב הנוכר [לעיל בפסקה 4]. לכאורה, על קביעתם
18 של וועדת העררים ובית המשפט המחוזי, בעניין הרשקו, לסגת מפני קביעתו של בית המשפט
19 העליון, בעניין ארלוזוב.
- 20 כמו כן, הקביעה בעניין ארלוזוב, שלפיה התגמול יושלם למפרע ממועד הגשת הבקשה לתגמול,
21 תואמת את העיקרון הכללי כי הלכה חדשה – להבדיל מחקיקה חדשה – חלה למפרע; משום
22 שעקרונית – היא מכריזה על המצב המשפטי הנכון, ואינה מכוננת אותו [רע"א 8925/04 סולל בונה
23 בניין ותשתיות בע"מ נ' עזבון המנוח אחמד עבד אלחמיד ז"ל מיום 27.2.06].
- 24 אמנם, בעניין סולל בונה הנוכר נשמעו דעות שונות בדבר האיוון הנכון בין עקרון התחולה למפרע,
25 לבין אינטרס ההסתמכות על הפרשנות המשפטית הקודמת, העשוי לתמוך בתחולה מכאן-ולחבא
26 בלבד. אולם, בדבר איוון האינטרסים בענייננו מחייבת הכרעתו של בית המשפט העליון בעניין
27 ארלוזוב. יצוין כי בעניין סולל בונה הוחלה הלכת 'השניים האבודות' החדשנית למפרע בכל העניינים
28 שהיו תלויים-ועומדים בבתי המשפט.
- 29 יוזכר, בתקשר זה, כי שיקולי תקציב – שעמדו ביסוד האיוון השונה שקבעו וועדת העררים ובית
30 המשפט המחוזי בעניין הרשקו – נפסלו כבלתי רלבנטיים לפרשנות המשפטית של זכויות ניצולי-
31 השואה [עניין גרנות הנוכר, פסקה 37].

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

12 אוגוסט, 2010

ו"ע 300-09 בכר נ' הרשות המוסמכת לפי חוק נכי רדיפות הנאצים

1 העולה מן המקובץ כי אין צידוק לסטייה מן הכלל בדבר תשלום תגמול מתחילת החודש שבו הוגשה
 2 הבקשה לתגמול [חוק נכי רדיפות הנאצים (ביטול הגבלת המועדים להגשת בקשה לזכאות),
 3 התשנ"ח-1998, סעיף 3; הלכת ארלוזורוב הנזכרת] – גם אם הפרשנות המשפטית, שעליה מתבסס פסק
 4 הדין המזכה בתגמול, התחדשה במועד מאוחר ממועד הגשת הבקשה לתגמול; כבעניין עילת העוצר
 5 הנדונה.

6 9. לפיכך הערר מתקבל, בעילת העוצר. התגמול ישולם לעוררת ממועד הגשת הבקשה לתגמול.
 7 קרי: מיום 1.2.98.

8

9

10 ניתן היום, ב' אלול תש"ע, 12 אוגוסט 2010, בהעדר הצדדים.

11

12

13

14

15

16

17

כבוד השופט שלמה פרידלנדר – יו"ר
 פרופ' יוסף זהבי – חבר
 עו"ד אראלה עפרון – חברה

18

שלמה פרידלנדר, שופט

19

20

21

22

23